

וּבְכָל הַזְּמוּנוֹת הַלָּלוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּקְבְּרוּ - כִּי יָקוּמוּ וְכִי יִמָּצְאוּ. לֹאֵה תִשְׁמַח עִם מְשִׁיחַ בֶּן יוֹד שִׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ לְפָנִים. רַחֵל תִּשְׁמַח בְּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שִׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ מְחוּץ לִירוּשָׁלַיִם, וְהִפְלִל לְמַקְוֹמוֹתֵיהֶם.

אֲרָה כִּי אֵין וְאֵלֶּה כִּי אֵין (מִגְדָּלִים) מִרְגְּלֵי־שָׁמַיִם שֶׁל אֲבָן טוֹבָה כְּלָם. בֵּין כָּל הַמְּגִדָּלִים יֵשׁ מְגִדָּל אֶחָד שֶׁל אֲבָן טוֹבָה בְּאֲמֻצָּע, וְזֶה עוֹלָה לְרוֹם הָרֶקִיעַ, וְלֹא נִרְאָה כְּעֵת, עַד אוֹתוֹ זְמַן שִׁתְּגַלֶּה. רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה נִרְאָה אוֹתוֹ, וְהִיָּה רְשׁוּם שֶׁם פְּסוּק זֶה לְמַעַלָּה, (מְשַׁלֵּי יח) מְגִדָּל עַד שֶׁם ה' בּוֹ יְרוּץ צְדִיק וְנִשְׁגָּב. וּפְרִשׁ רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה פְּסוּק זֶה, מְגִדָּל עַד - זוֹ כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. בּוֹ יְרוּץ צְדִיק - בּוֹ יִצְוֶן הַצְּדִיק תְּמִיד. וְעַל זֶה, וְנִשְׁגָּב אוֹתוֹ מְגִדָּל שֶׁלֹּא יִפֹּל לְעוֹלָמִים כְּמוֹ שֶׁהִיָּה.

וְרַבִּי כְּרוֹסְפָדַי חֲמוּד הַלֵּב פָּרֵשׁ פְּסוּק זֶה עַד שֶׁלֹּא הִסְתַּלַּק, וּפְרִשׁ יָפֵה. מְגִדָּל עַד - זוֹ תְּבֵה. וְסִפֵּר תוֹרָה שֶׁהוּא עַד, לְשִׁים בּוֹ, וְלֵהוֹצִיאוֹ מִתּוֹךְ הַהִיכָל, דְּמוּת הַיְכָל הַפְּנִימִי, שֶׁמִּמֶּנּוּ יֵצֵא תוֹרָה, וְאוֹתוֹ מְגִדָּל שֶׁם ה' הוּא וְדְמוּתוֹ, וְצִרִיף בְּשֵׁשׁ דְּרָגוֹת.

בּוֹ יְרוּץ צְדִיק, בְּמָה? בְּמְגִדָּל אוֹ בְּסִפֵּר תוֹרָה? אֵלֶּה הַפְּסוּק נִדְרָשׁ בְּזֶה וּבְזֶה. כְּשֶׁדוֹרְשִׁים בְּמְגִדָּל, צִרִיף צְדִיק זֶה שִׁיְהִיָּה חֲזוֹן הַכְּנֻסַת צְדִיק אֲמַת, וְדְמוּת שֶׁל צְדִיק עֲלִיוֹן. כְּשֶׁדוֹרְשִׁים בְּסִפֵּר תוֹרָה, מִי שֶׁעוֹלָה לְסִפֵּר תוֹרָה לְקִרְא בַתּוֹרָה, צִרִיף צְדִיק, וְצְדִיק נִקְרָא. מִי נִקְרָא צְדִיק מִכָּלֶם? הַשְּׂשִׁי שֶׁעוֹלָה מֵאוֹתָם שֶׁבְּעָה. אָמַר רַבִּי שְׂמֻעוֹן, וְדָאֵי שֶׁהוּא לֹא עוֹלָה כָּל יָמָיו, אֵלֶּה שְׂשִׁי לְאוֹתָם שֶׁעוֹלִים. בּוֹ יְרוּץ צְדִיק, בְּסִפֵּר תוֹרָה יְרוּץ

וּבְכָל אֵינוֹן זְוָגִין, כְּמָה דְאַתְקַבְּרוּ, הַכִּי יָקוּמוּן, וְהַכִּי יִשְׁתַּפְּחוּן. לֹאֵה תַחְדֵּי בְּהַדֵּי מְשִׁיחַ, בְּרִיָּה דְדָדוּד, דְּנִפְיָק מִנְּהָ לְגוּ. רַחֵל תַּחְדֵּי בְּהַדֵּי מְשִׁיחַ, בְּרִיָּה דְיוֹסָף, דְּנִפְיָק מִנְּהָ לְבַר מִירוּשָׁלַיִם. וְכֹלֵא לְדוּכְתִיָּהוּ.

אֲרִיִן הַכָּא וְאֲרִיִן הַכָּא. דְּאֵינוֹן (ס"א מְגִדָּלִין) מְרַגְּלָאן דְּאֲבָן טָבָא כְּלָהוּ. בֵּין כְּלָהוּ מְגִדָּלִין אֵית חַד מְגִדָּל דְּאֲבָן טָבָא בְּאֲמֻצְעִיתָא. וְדָא סְלִיק לְרוֹם רְקִיעָא, וְלֹא אֶתְחַזִּי הַשְּׁתָא, עַד הֵהוּא זְמַנָּא דִּיתְגַּלִּי. רַב מְתִיבְתָא חֲמָא לִיָּה, וְהוּהוּ רְשִׁים בֵּיהָ לְעִילָא הַאי קָרָא, (מְשַׁלֵּי יח) מְגִדָּל עַד שֶׁם יִי בּוֹ יְרוּץ צְדִיק וְנִשְׁגָּב. וּפְרִישׁ רַב מְתִיבְתָא קָרָא דָא, מְגִדָּל עַד: דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. (ד' ט"ו ע"א) בּוֹ יְרוּץ צְדִיק: בֵּיהָ רְעוּתִיָּה דְצְדִיק תְּדִיר. וְעַל דָּא, וְנִשְׁגָּב הֵהוּא מְגִדָּל, דְּלֹא יִנְפּוּל לְעוֹלָמִין, כְּמָה דְהוּהוּ.

וְרַבִּי כְּרוֹסְפָדַי חֲמוּד לְבָא, פְּרִישׁ הַאי קָרָא עַד לֹא אֶסְתַּלַּק, וּפְרִישׁ שְׁפִיר. מְגִדָּל עַד: דָּא תִיבָה, וְסִפֵּר תוֹרָה דְּאִיהוּ עַד, לְשׁוֹאָה בֵּיהָ, וְלֹאֶפְקָא לִיָּה מִגּוֹ הַיְכָל, דִּיוֹקְנָא דְהַיְכָל פְּנִימָאָה, דְּמִנְיָה נִפְקָא תוֹרָה, וְהֵהוּא מְגִדָּל שֶׁם יִי אִיהוּ, וְדִיוֹקְנָא דִּילִיָּה וְאַצְטְרִיף בְּשִׁית דְּרָגִין.

בּוֹ יְרוּץ צְדִיק, בְּמָאן. בְּמְגִדָּל, אוֹ בְּסִפֵּר תוֹרָה. אֵלֶּה קָרָא דְרִישׁ בְּהַאי וּבְהַאי. כִּד דְרִישׁ בְּמְגִדָּל, אֶצְטְרִיף צְדִיק דָּא דְלִיָּהוּי חֲזוֹן הַכְּנֻסַת, זְכָאָה דְקִשׁוּט, וְדִיוֹקְנָא דְצְדִיק עֲלֵאָה. כִּד דְרִישׁ לְסִפֵּר תוֹרָה, מָאן דְסְלִיק לְסִפֵּר תוֹרָה לְמַקְרִי אורִיָּתָא, אֶצְטְרִיף צְדִיק. וְצְדִיק אֶקְרִי. מָאן אֶקְרִי צְדִיק מִכָּלֶהוּ. שְׁתִּיתָאָה, דְסְלִיק מֵאֵינוֹן שְׂבָעָה. אָמַר רַבִּי שְׂמֻעוֹן, וְדָאֵי, דְאִיהוּ לֹא סְלִיק כָּל יוֹמוֹי, אֵלֶּה שְׁתִּיתָאָה לְאֵינוֹן דְסְלִיקִין. בּוֹ יְרוּץ צְדִיק, בְּסִפֵּר תוֹרָה יְרוּץ דְבָרִי צְדִיק דָּא. וְנִשְׁגָּב מִמָּאן.